

V. ÉVFOLYAM.
Megjelenik

MINDEN VASÁRNAP

Ára 3 óra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a
kiadó-hivatalba

Városháztér 6. sz.

alá küldendő.

Pest, február 5.

1871.

6. szám.

GYÜJTŐNEK

öt előfizető
után

tiszteletpéldány jár.

Szerkesztői iroda:

Városháztér 6. sz.

ide küldendő mindentféle
kézirat, mely LUDAS
MATYI-nak van szánva

PROFÉTZIA!

Már minthogy mai korunkban
— Nagyszerű kormányunk alatt —
— Elsőtől le az utolsóig —
Mindig csak az a feladat:
Mindenki szépen hizelegve
Nyujtsa bárkinek a markát,
Rúgás, ütés, vagy leköpésre
Csóválja szépen a farkát!

Már mivelhogy mai korunkban
— Nagyszerű kormányunk alatt
Elsőtől le az utolsóig —
Mindig csak ez a feladat;
Nem igen nagyon nehéz dolog
Egy-egy kicsit profétálni,
Próbáljuk meg... sokszor sikerült.
Tán most is fog succedálni!

Primo: a Gesamtreich úgy van mint
Némelyik mágnás ő méltósága!
Abból él a mit jövődelmez
Felhalmozott adóssága, —
Könnyű azt megprofétálni:
— Légy bár jobb — vagy baloldali,
Hogyhanines pénz, újabb kölesönt köt
Nagy vitézül Kerge Pali!

Ez ugyan épen nem nagy virtus,
Hanem már nálunk így szokták,
Mióta a lelkiismeretet
Végkép a padalá dobták!
Hanem: most, most! most mondok nagyot!!!
— S hiszem is hogy ekképen lesz, —
Azt, hogy a sok málé mamelukk
Nem sokára mind burkus lesz!!!

Méppárol

„Ugyan-ugyan te vén Nagy Bögös!
Hogy mondhatasz már ilyen vadat?
Nem hiszem, hogy volna kezedben
Erről csak legkisebb adat!“
Ejh! delhogy nincs, több van mint kéne
Majd meglátod, hogy igaz lesz,
A sok ménkü málé mamelukk
Egytől-egyig mind burkus lesz!!!

„Ugyan ne mond! hisz, hogy dicsérik
Franciaiak hős kitartását..
Reform, Napló, ugy kiczifrázzák
Ádám apánk látta mássát!“
Lári-fári, csak egy intés kell
Csak egy hunyorítás onnét....
No! csak ne vágj hitetlen képet,
Ugy is tudod már, hogy: honnét!

Mert az eszélyes politika
Az, és ugy hozza az illem:
— Hogy mert Osztrák-magyarországhoz
Olyan szives Olle-Wüllem,
Követet küld, Beusttal cziczázik
Ily szives még sohasem vót —
Illő nekünk is viszonzni
Ezt a határtalan nagy jót!!!

„De hát a nemzeti önérzet
Igy lealjasitná magát?“
Ne ugrálj öcsém! Deák tyatya
Rég kitekerte a nyakát!
Olvasd el csak: Verebesivel
Ismét hogyan vetekedett..
Hogy mentül jobban legyalázzák,
A kért magyar hadsereget!

Ugyan mit vársz? még az ifjúság
Is olyan, hogy égre kiált!
„Gott erhalte“ nótán fogadja
Báljában a magyar királyt!
Lesz belőlük titkár, tanácsos,
Fogalmazó s egyéb bármi...
Csak az nem lesz, a mi kellene
Becsületes jó hazafi!

Ezt látva, hogy ne profétálnám:
Mind burkus lesz nemsokára,
Mert jól tudja ám mindegyik...
Hogy mindennek meg van ára!

Még most csak kezdik, súgnak-búgnak
Még nem tudhatunk egyebet,
De hisz! nem is szokás egyszerre
Fordítani a köpönyeget!!!

Még most nagy betűkkel szedeti
A francziák diadalát..
A Napló is, — de nem sokára
Fujja a „Wacht am Rhein“ dalát.
És a Reform, mely hadat izent
Hasábjain a burkusnak,
Úgy megbókol majd nem sokára
A szép császári kantusnak!

Bismark most igen barátságos,
Jószivü az Olle-Wüllem,
Menjünk eléjük, ezt tanítja
Az etiquette és az illem. —
Mindenki szépen hizelegve
Nyujtsa eléjük a markát,
S finom udvaronc hizelgéssel
Csóválja szépen a farkát!!!

Nagy Bögös.

Nyílt levél a másvilágról

a jogászbéli bizottsághoz.

Édes öcsém! azt irtátok abba a gyönyörűséges
Besti Naplóba, hogy mivel nincs magyar himnus mely
a királyra vonatkoznék, azért huzattátok a „Gott
erhalte“, legyen nektek a ti hitetek szerént, hanem
én ugy emlékszem, irtam ilyen formát a Főti dal-
ban:

*„A legelső magyar ember a király!
Érte minden honfi karja készen áll,
Lelje népe boldogságán örömet,
Hír, szerencse koszoruzza szent fejét!“*

Ha a ti dalárdátok zene szó mellett ezt eldanolta
volna ő felségének, bizonyára jobban örült volna fér-
fias érzelmek nyilvánulásának, tapasztalván a régi
költő mondásának igazságát:

*„Szép lenni királynak
Hát magyar királynak?!
Kit királynak termett
Jobbágyok szolgálnak.“*

mint igy stb. stb. — nagyot nőjjetek szép öcsém.

Vörösmarty Mihály.

Jeles hazafiak életirata.

III.

Páter Jeremiás botszegi pléh-bános.

Születése és gyermekkorra fölött homály borong, s csak akkor lepte meg létezésével a világot, midőn magát ideiglenes és elpusztíthatlan plébánossá neveztetette ki Botszeg-re.

Az eklézsia megnyugodni látszott az égiek végzésén s tisztességesen fogadta, — hajdani fekete színéből sárgás zöldbe átváltozott reverendájában — a megérkező páttert.

Ki is tett az öreg magáért, előrukkolván egy hatalmas beköszöntő predikációval. Tűzzel és rajongva beszélt a szeretet s adakozásról: míg a hallgatók közül az utolsó is el nem párologott. S ekkor, — „megfogyva bár de törve nem“ birka türelemmel zárta be a templomajtót, reménylven a dolgok kedvezőbb fordulását; hanem e helyett betűtött a mennykő: egy — elkésérítő vád alakjában. Minthogy az egyház minden áron leakarta rázni nyakáról a páttert, ez okból egy döntő vádat emelt, a minek következménye egy hivatalos bizottság kiküldetése lön. A vád az volt: hogy a szt. atyának fogai hiányzanak s így nem képes formyszerűleg szónokolni. A bizottság megérkezett, hanem majd hanyatt vágta magát ámulatában, midőn a hiányzó fogak helyett, a páter szájában tündöklő fehér fogakat talált. A páter fényesen meghazudtolta a vádat: álfogakat hozatván Pestről — titokban; s így rendes pléh-bánossá lön örökre, — megváltoztathatlanul.

Hanem azért a pásztor és nyáj között rettenetes hadakozások folytak néha-néha! Például ha, — mi nem mindennap fordult elő — disznótor, s más ilynemű szertartásokról róka vadászati kirándulások a tette: már másnap szemébe is nevettek.

Ily körülmények közt aztán — nem csoda — ha a páter szellemének alig pislogó mécsét, véka alá rejté.

Pedig egészben véve áldott egy jó ember, mi kor alszik s kiváló hajlamot érez magában a tökmag-ézésre. Ezt eszik ő reggel-este, s ennek táperejéről a hívek előtt is velős szónoklatokat tart. A tökmag-ézés iránti eme hajlama leverhetlen bizonyítéka a nemzetgazdászati jártasságának.

Van neki még egy szenvedélyes üzelve, országossá tétele ezéjából ép most dolgozik egy emlékiraton, s mi — reményhetőlög — a miniszteriumoknál is nagy megütközést fog eszközölni. Nines szerencsém még most e nagyszerűséget egész terjedelmében előadni. Nines pedig azért, mivel a titoktartás Jeremiásunknak egyik igen szép oldala.

Botszeg lakosai minden holdtölte Péntek hajnalán látják — persze csak tisztességes távoból, a mint a pléh-bános, titokteljes szavakat mormogva, s háta-megett egy ókori kosárból buzaszemeket potyogtatva: átszellemült arczal ballag a Vágh-Dunának; s

utánna a megigézett patkányok hosszú serege. S ez annnyival édekesebb még, — minthogy egyik lába rövidebb a másikonál s így járása bájló biczegésbe megy át; mi különben észjárásának sántaságát számítva: épen nem jöhet megrovás alá.

A Ludas Matyi kedves kötelességének tartotta páter Jeremiásról e rövid rajzot nyilvánosság elé hozni, mert ez által szolgálatot vélt tenni úgy ő neki magának, — mint az államnak.

A memorandum betérjesztésekor átadó és elfogadó tisztában lesznek egymással; s hiszem, hogy akkor Ludas Matyiról sem feledkezendnek meg, a kinek köszönheti majdan különösen a szt. atya: hogy „patkány puszító“ művészete, országos elismerésben részesül.

Csacskaságok.

A berlini nőcskék igen meg vannak elégedve a francziák ellen intézett hadjárattal.

Meg ám, mert soha sem volt Berliuben annyi esinos franczia tiszt, mint jelenleg.

Felette kár, hogy Bismarknak csak három szál haja van. Kár biz a, mert nem ragadhatnak a szegény tönkre tett porosz özvegyek, az üstökébe.

Párisban a capitulatio előtt azon nemzet gazdaszati kérdéssel foglalkoztak a lapok, hogy a macskának hagyják e meg enni elébb az egeret és ugy egyék meg a macskát, vagy a macskát egyék meg előbb és azután az egeret.

No ha Tót Vilmós csakugyan belügyminiszter lesz, akkor a belügyminiszteriumban nem lesz szükség a légszeszvilágítás, mert Vilike által különben is iluminálva lesz.

Tamerlán hires tatár khánnak volt egy kedves udvari poetája, kit mindig magával hordozott.

Egy fürdés alkalmával tréfásan kérdé a poetától, „mennyre becsülsz te engem?

No 30 aspert csak megérsz.

De hiszen ez a kendő is megér annyit, a mivel épen törölközöm.

Azt is hozzászámítottam, válaszola a költő.

Egy kis recognoscirung bál után

vagy is: hét sváb egy nyul ellen.

Fináncz: No Maricza! most rajta kaptalak, hát te akarsz az állam jövedelmét esőkenteni? ide csak azzal a szűz dohányjal, téged pedig majd megszapultatlak a Pesther Lloydban.

Volt egyszer egy anyának, egy szelid, jámbor erkölcsű fia, — kit úgy hívtak hogy — Ambrus. Szerette volna az istenfélő, kegyes asszonyság, hogy ha az ő kedves magzatjából, valami tudós okos ember lett volna, — s azért mindent elkövetett, hogy fijából, ha mást nem, papot neveljen. Hanem a kis Ambrus bizony ideje korán megeszmörlött a tudományoktól. Az édes anyát, nagyon elbusította ez a körülmény. Ne hogy azonban mégis parlagon hagyja fija tehetségeit, — végre is egy vidéki városba oda adta őt, egy becsületes mester emberhez, — kalapos inasnak. A fiu neki is feküdt mesterségének, — dolgozott mulkálkodott, festette, és vasalta azokat a borzas kalapokat szorgalmatosan. Gazdája meg volt vele elégedve, — de maga a jámbor fiu is annyira eltelt érdemeivel hogy egyszer csak elragadtatva érdemeinek, lobogó tűzétől a következő levelet intézte édes anyához.

„Kedves anyám! Már az ötödik parancsolat is azt mondja, hogy tiszteljed a te atyádat és anyádat. Mig tehát én bennem a szív rezegni meg nem szűnik, addig én kedves anyámnak mindig nagy tisztelője fogok maradni. Mert hiszen csak kedves anyám gondoskodásának köszönhetem azt, hogy belőlem érdemes fiut nevelt. Sir is örömben a lelkem, midőn érzem, hogy minő szép, erkölcsös fiu vált én belőlem ezen a fényes pályán, holott meg lehet, ha pappá kellett volna lennem, én sem lettem volna jobb a deákné vásznánál. De így most nem adtam át magamat a buja és tudatlan életnek, sőt mindig az fényes és tündöklő jellemeket tartva magam előtt, oda törokszem e világi pályán, hogy egykoron, a mikoron a nemes céh által felszabadítatom, polgártársaim előtt úgy tündökölhessenek, és olyan fényes lehessenek, mint Salamon király, az ő diésőségében.“

A jámbor anya nagyon megilletődött azután fijának e kenetteljes soraira, s igen örült annak, hogy nem papnak hanem kalaposnak nevelte.

Zsupot szállított az egyszeri vilonyai ember a pápai hetivásárra. Nem messze a várostól esőkönös lovai felmondták a szolgálatot, s egyszerre csak megálltak. A szegény ember hijába adtá-zott, hasztalan teremtettézett, lovait semmiképen

se birta tovább indítani se tüled, se hozzád. Emberek meg meg vakarta a füle tövét, mint a ki valami elmés gondolon törí fejét, egyszer csak lekap kocsijáról két zsupot, s mindenik lova alá egy-egy csomót tevén azt meggyujtja. A mint a láng a lovak hasa alá esapott, a gebék egy ugrással tovább rántották a kocsit s azzal újra megálltak, természetesen az égő zsup a koci alá kerülén bele kapott a tűz a jármű aljába. Az atyafi furesa jó kedvében hasztalan mondotta el a minden szentek litániáját, leégett a koci meg a zsup egy szálíg. Mikor aztán a gebék érezték, hogy megszabadultak a tehertől, de meg talán meg is sokalták hátok megett a meleget, vad futásnak iramodtak, mit látván az atyafi megvakará ismét furfangos fejét s így sohajta fel: „ne neked Peti! most se zsup, se szecska, se deres, se fakó.“

Belügyminiszteri rendelet

a vidéki pártlapok számára.

A Szege di hira d o, Alföld stb. vidéki pártlapjainkban többször tapasztalván: miszerént az eléjük mért példányokat — Reform. Pesti Naplót — megelőzve, egyéni nézetüket elébb kimerik nyilatkoztatni mint a hivatalos utasítást megkapnák, miként ez a jogász báli Gott erhalte kárhoztatásából is nyilván kitünik: ezennel véglegesen meghagyattatik és megparancsoltattatik, hogy a hivatalos utasítás megkapása előtt meg se merjenek mukkanni, különben karót ütünk a s...ükbe!

Nyusztkalpagossy
bélügyér.

Szabadkai életképek.*)

I. KÉP.

A közösügyes takarékoság.

A Schmerling-párt gazdasági széke, munkabeosztás és költségkímélés tekintetéből elhatározta, hogy Lénárd Máté polgármester *szekerei Dulca-Mára öreg béres* fölügylete alatt ezentül *ütös fogatban* járjanak. — Így már csakugyan könnyű lesz nemesak a száraz *fatuskó rakományt*, hanem az *élő tuskókat* is elszállítani az *öreg béres* által *kiezövekelte* (mög szebben mondva: *kípöczkölt (?) térségen* belül eső *vadonba*.)

Anonymus notarius de nomine
Vincentius „jegyzetéből.“

*) Ezen képek számára szívesen szolgálunk rá mával.
Szerk.

Farsangi szent történet.

Edes lantom — pardon: dudám!
Nosza! most tégy ki magadért.
Egy „Mileties arany“-at kapsz
Minden egyes szép szavadért.

Hejh, mert mostan aranytollam (?)
A tintába azért mártom:
Hogy meg legyen énekelve
Erdélyhonban Csik-Szt.-Márton:

I.

Vala épen vízkeresztnek napja,
Kapta magát Csik.-Szt.-Márton papja:
Kántort hivat és egynehány
Segédet,
Segédet.
— Szent Habakuk! ugyan ugyan mi végett?!

A száján ki ilyen szókat ereszt:
„Kántor uram! ma vagyon vízkereszt
Hó!.. menjünk!.. szedjük fel a
Sátorfát
Sátorfát.
... Jó lesz biz az, ha kapunk egy
Pár sonkát.“

Járnak-kelnek a faluban szerte,
Csókszapor hull a szentelt keresztre,
S mindenkinek köt valamit
Szívére,
Lelkére,
Csik-Szt.-Márton híres okos
Lelkésze.

Kínálgatják szokás szerint a szent
Társaságot mindenütt, hová ment,
S utóvégre gyönyörűen
Beesipett,
Beesipett
... Óriás volt széles kedvük, s nem
Egy esipet.

II.

Csik-Szt.-Márton falujában
Békőszönt az alkony.
A piacon ile s tova
Szaladgál egy asszony.
Elhat jajja mindenüvé,
S gyűl a népség mind együvé.
... Rémulés az arcon.

„Mi baj, mi baj?!“ „Jaj, csakhamar!
Gyorsan az istenért!
... Már azóta vége... soha
Ember ilyet nem ért.
Jaj, jaj!.. hamar!.. a paplakra,
Rohanjatok rá a papra,
S kössétek meg kezét!“

Fellóvalva rohan a nép
A paplakra s mit lát?
Tiszte lendő ur kezében,
Egy nagy bolond púskát.
S „no te kántor, a ki mondta!
Ha nem kelle tojás, sonka:
Kapsz most egy jó — fricskát!“

„Már ez nem megy! — zúdul a nép —
Mi baja se légyen!..“
„Ki itt legény a csárdában!“
— Szól a pap dühében. —
Botot ragad... és... borzasztó!..
Üti-veri nyáját a szó
Szoros értelmében.

Látva a nép, szegény, ezt a
Nagyon komoly tréfát.
„Szentatyus! — mond — ne apríts fel,
‘Sz nem vagyunk mi répák.““
Ketten hárman jól megcsipték,
S a bareztérről úgy elvitték
Mint egy üres — vékát.

III.

Az említett szent társaság
Hogy bejárta Csik-Szt.-Márton:
Telt tarisznyán osztzkodni
Elhívta a pap a kántort.

De az osztály nem mehetett
Igazságos módon végbe.
A fent leirt jelenetből
Tudjuk, hogy mi lett a vége

Még csak ennyit: mikor a pap
Erős kezek közé került:
A megmentett kántor, szegény,
Sonkáival haza — repült.

Aranytollam a tintába
Immár többé nem is mártom.
Isten veled pap és kántor!
Isten veled Csik.-Szt.-Márton!

DISKURSZUS

Iezig szomszéd és Mihály gazda között:

Iezig: Hallutha e Mihály gazda, mit thettek a pozsoni juristhák? azok ám a derek gyerekek!

Mihály: Hogy hogy Iezig szomszéd?

Iezig: Hát csak úgy, hogy a pesthi jukászok „Gott erhalte“-jára ugyan- csak derekasan meg-adthák a vizshangot.

Mihály: Ne mondja szomszéd! és ugyan mivel?

Iezig: Hát csak azzal, hogy a pozsoni ifjuság bálján azt hozatták el a cigánnyal: „Jaj de hőnczot a nimeth.“

Mihály: En meg hát azt mondom a pozsoni jogászságra, hogy sokáig éljenek.

Iezig: Hol is választhották meg a Polszky Ágosthont khüvetnek Mihály gazda?

Mihály: Hát azt biz szomszéd Füleken.

Iezig: És kik választhották meg?

Mihály: Hát azt bizony szomszéd a fülések.

Nyilttér.

Alólirott tisztelettel értesíti a n. é. gazdaközönséget, ugyszinte a kertészet és gyümölcsészet kedvellőket, miszerint a **„Magyar gyakorlati kertészeti társulat mag és csemete árjegyzékét“** — melyben mindenféle *takarmány és vetemény magvak, gyümölcs és díszfák*, valamint az *általános befűtésre legkedvezőbb ültetvények* legnagyobb választékban és igen *jutányos áron* megtalálhatók — azt az igénybe vevők kívánatára azonnal egész készséggel megküldendem.

Legezészerűbb és gazdaságosabb ebbeli kívánatukat egyszerűen levelezési lapon kijelenteni.

Marc Feren z

mag és növénykereskedő.

Raktár Pesten, kigyó utca 6 ik szám alatt.

Bajusz József

pesti szabómester, ajánlja ugy a fővárosi mint a vidéki nagy közönségnek *izlés- teljes választéku és a legsolidabb kelmékből készült férfi öltönykészletét* jutányos áron.

Megrendeléseket a lehető legrövidebb idő alatt teljesít.

Üzlethelyisége Pesten

Hatvan utcán a barátok épületében.

Hass, alkoss, gyarapíts, a haza fényre derül.

A **„NÉPSZAVA“** határozott szabadelvű politikai és társadalmi hetilap 1871-ben IV-ik évfolyamába lépett.

A **„NÉPSZAVA“** a nép atyjának

KOSSUTH LAJOSNAK

magasztos nézeteit s politikai elvhűségét tekintve irányadóul: a tiszta demokratikus eszméknek legbuzgóbb apostola; hű öre és védője a nép jogainak; zászlóvivője a népszabadságnak, népuralomnak; tolmácsolója a nép érzelmeinek és panaszainak; uttörője a közművelődésnek; előmozdítója a népjólétnek; rendíthetetlen harczosa kedves hazánk függetlenségének.

Előfizetési ára:

Évnyegyedre **1 frt 50 kr**

Félévre **3 frt — kr.**

Kiadóhivatal: **Pest, városháztér 6. sz.**
Gyűjtőknek minden öt előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Felelős szerkesztő:

Mészáros-Hevessy Antónia.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

Mészáros Károly.

„LUDAS MATYI“-RA még mindig lehet prenumerálni.

Évnyegyedre 1 forint 50 kr, félévre 3 forint.